

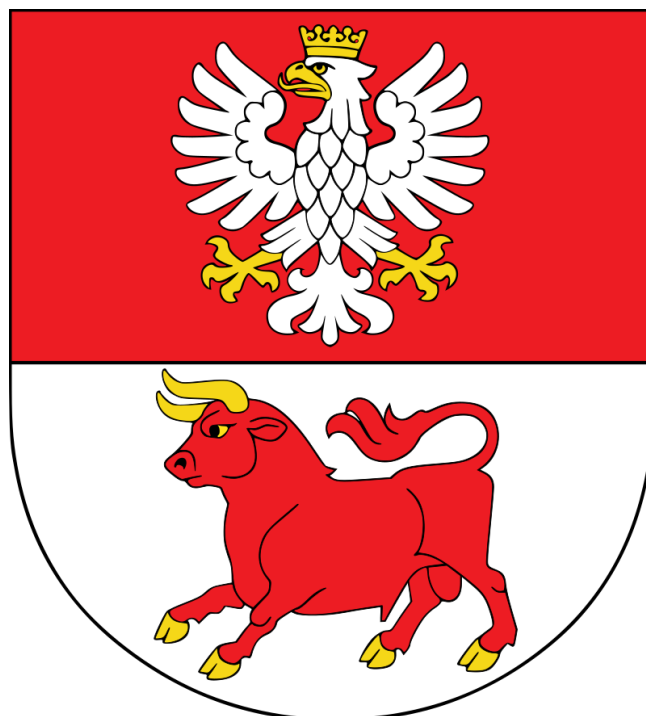
Or.0022.5.2025

Rada Powiatu
w Bielsku Podlaskim

Zarząd Powiatu w Bielsku Podlaskim w załączeniu przedkłada „Informację z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim, uwzględniającą sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2025-2030, Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Powiecie Bielskim na lata 2024-2027, Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Bielskim na lata 2024-2026, jak i innych programów realizowanych przez jednostkę wraz z wykazem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz w zakresie potrzeb pomocy społecznej wraz z Oceną Zasobów Pomocy Społecznej za 2025 r.” – celem zapoznania się.

Przedmiotowe zagadnienie zostało ujęte do realizacji w ramowym planie pracy Rady Powiatu, zatwierdzonym uchwałą Nr XIV/102/25 Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie ustalenia ramowego planu pracy Rady Powiatu na 2026 rok.

STAROSTA
dr inż. Sławomir Jerzy Snarski

Informacja z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim, uwzględniająca sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2025-2030, Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Powiecie Bielskim na lata 2024-2027, Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Bielskim na lata 2024-2026, jak i innych programów realizowanych przez jednostkę wraz z wykazem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz w zakresie potrzeb pomocy społecznej wraz z Oceną Zasobów Pomocy Społecznej za 2025 r.

Spis treści

Spis treści	1
WPROWADZENIE	2
REALIZACJA ZADAŃ.....	4
I. Zastępcza opieka rodzinna oraz instytucjonalna w PCPR.....	4
1. Piecza instytucjonalna.	5
2. Zastępcza opieka rodzinna w PCPR Bielsk Podlaski.	6
3. Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków.	8
II. Sprawozdanie z działalności Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za rok 2025 oraz realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie bielskim.	8
III. Diagnostyka, poradnictwo z zakresu opieki i wychowania - działalność Punktu Poradniczo – Konsultacyjnego w tym Punktu Interwencji Kryzysowej.....	15
IV. Realizacja programu profilaktycznego.....	15
V. Działania na rzecz integracji cudzoziemców.....	16
VI. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.	17
VII. Dom pomocy społecznej	20
VIII. Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.	21
IX. Orzekanie o niepełnosprawności.	21
X. Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w powiecie bielskim na lata 2021- 2027.	22
XI. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bielskiego na lata 2025–2030 oraz monitoring realizacji w 2025 roku.....	24
XII. Wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej.....	27
XIII. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.....	28
OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ.....	29

WPROWADZENIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim zostało utworzone na mocy Uchwały nr IV/18/99 Rady Powiatu Bielskiego z dnia 30.01.1999 r., jest samodzielną jednostką organizacyjną pomocy społecznej powiatu bielskiego.

Misją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest pomoc społeczna mająca na celu umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie same pokonać.

PCPR wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w odpowiednich warunkach. Zadaniem Centrum jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin wykluczonych społecznie oraz ich integrację ze środowiskiem.

Obszarem działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim jest powiat bielski. Centrum realizuje zadania własne powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową, z zakresu m.in.: pomocy społecznej, pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – określone, m.in. w :

- ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej;
- ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych;
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

Za pomocą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim Zarząd Powiatu wykonuje zadania z obszaru pomocy społecznej.

Wszechstronny i złożony charakter udzielanych świadczeń oraz wsparcia wymaga zatrudnienia odpowiednich specjalistów. W PCPR zatrudnionych jest 15 osób, legitymujących się wykształceniem specjalistycznym.

PCPR w Bielsku Podlaskim jest jednostką budżetową nie posiadającą osobowości prawnej, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Swoje wydatki pokrywa bezpośrednio z budżetu powiatu bielskiego, a uzyskane dochody odprowadza do tego budżetu. Na system finansowania PCPR składają się: dochody własne powiatu, dotacje celowe z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu oraz zadań z zakresu administracji rządowej zleconych powiatowi, dotacje z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Funduszu Solidarnościowego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przyjętymi kierunkami polityki społecznej, opracowuje, realizuje oraz monitoruje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Bielskim. W ramach działań związanych z w/w strategią nieustannie analizowane są potrzeby mieszkańców powiatu, wdrażane nowe rozwiązania mające na celu udzielenie skuteczniejszej

pomocy osobom i rodzinom w trudnej sytuacji, poszukiwanie innowacyjnych metod wsparcia oraz wykorzystania dostępnych możliwości finansowania w tym funduszy zewnętrznych, jak również nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi i społecznością lokalną, tak aby zwiększyć efektywność podejmowanych działań. W wyniku przeprowadzonego monitoringu Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stwierdzono, iż w 2025 roku przyjęte cele w obszarach: 1 rodzina – wspieranie i zapobieganie kryzysom, 2 zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie, 3 system wsparcia społecznego dla osób starszych i niepełnosprawnych były skutecznie realizowane zarówno przez PCPR, jak i inne jednostki zaangażowane w system wsparcia społecznego. W związku z pozytywnymi wynikami monitoringu Centrum będzie kontynuować podejmowane działania, jednocześnie dążąc do dalszego rozwijania i doskonalenia systemu wsparcia w powiecie.

Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim dąży do tego, aby system pomocy społecznej w powiecie bielskim był coraz bardziej skuteczny i odpowiadał na realne potrzeby mieszkańców.

Niniejsza informacja uwzględnia podstawowe zadania powiatu zrealizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2025 roku, wynikające z w/w dokumentów.

REALIZACJA ZADAŃ.

I. Zastępcza opieka rodzinna oraz instytucjonalna w PCPR.

Dzieci, z uwagi na swoją niedojrzałość fizyczną i psychiczną, wymagają szczególnej troski i opieki. Ochrona ich praw powinna być przedmiotem działań podejmowanych nie tylko przez rodziców oraz organy władzy publicznej, ale przez każdego, kto jest świadkiem sytuacji zagrażającej szeroko rozumianemu dobru dziecka. We wszystkich działaniach dotyczących dziecka naczelnym celem powinno być jak najlepsze zabezpieczenie jego interesów. Działania te powinny uwzględniać podmiotowość dziecka oraz odbywać się z poszanowaniem jego praw i wolności, w szczególności prawa do godnego życia. Najlepszym środowiskiem życia i wychowania dziecka jest rodzina. Rodzice zobowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka, zapewnić mu odpowiednie warunki życia i umożliwić wszechstronny rozwój osobowości. Władza rodzicielska powinna być sprawowana tak, jak wymaga tego dobro dziecka. W razie pojawienia się jakichkolwiek trudności w należytym wypełnianiu obowiązków wynikających z władzy rodzicielskiej, rodzicom należy się pomoc i wsparcie ze strony państwa. Celem wsparcia jest przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W przypadku, gdy wykorzystane zostaną wszelkie możliwe formy pomocy, a rodzice dziecka nadal nie są w stanie należycie wypełniać swoich obowiązków, dziecko może zostać umieszczone w pieczy zastępczej, której celem jest zapewnienie mu czasowej opieki i wychowania. Umieszczenie dziecka poza rodziną naturalną powinno stanowić środek ostateczny, stosowany gdy dobro dziecka jest zagrożone. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo do czasu umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej. Jednakże dla dobra dziecka możliwe jest pozostawienie go w długoterminowym rodzinnym środowisku zastępczym do usamodzielnienia. Główne cele pieczy zastępczej zostały określone w art. 33 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą zapewnienia:

1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;

2) przygotowania dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia; pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki; nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;

3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

1. instytucjonalnej
2. rodzinnej

1. Piecza instytucjonalna.

PCPR jest instytucją, za pomocą której powiat kieruje dziecko do odpowiedniej placówki zapewniającej opiekę zastępczą. Jeżeli właściwy powiat nie może skierować dziecka do odpowiedniej placówki z powodu braku placówki określonego typu lub z powodu braku miejsca w placówce na jego terenie, zwraca się do innego powiatu w granicach województwa lub też całego kraju z wnioskiem o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki. W związku z powyższym PCPR w Bielsku Podlaskim nawiązuje liczne kontakty z innymi powiatami oraz samorządem wojewódzkim w granicach których znajdują się właściwe placówki, celem realizacji orzeczeń sądowych, zarządzających umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczej.

Podstawą umieszczenia dziecka w placówce jest:

- orzeczenie sądu,
- wniosek rodziców, opiekunów prawnych lub małoletniego.

W roku sprawozdawczym w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało ogółem 17 dzieci. W 2025 roku umieszczono 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Białymstoku oraz 3 dzieci w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego nr 1 w Bielsku Podlaskim.

Na terenie powiatu bielskiego funkcjonuje placówka opiekuńczo - wychowawcza typu rodzinnego. W roku sprawozdawczym w w/w placówce przebywało 11 wychowanków. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad realizacją standardu wychowania i opieki w placówce. Dyrektorowi placówki udzielane jest wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych, jak również dotyczących funkcjonowania placówki. PCPR ściśle współpracuje z placówką, w szczególności w zakresie prowadzenia przez Psychologa PCPR grupy wsparcia dla pracowników zatrudnionych w placówce. Psycholog oraz Specjalista Pracy z Rodziną realizują spotkania, rozmowy oraz udzielają porad rodzicom biologicznym. W ramach współpracy Specjalista Pracy z Rodziną w 2025 roku prowadził warsztaty z zakresu podnoszenia kompetencji rodzicielskich skierowane do rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w Placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim. Podejmowane działania mają na celu wzmocnienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin biologicznych oraz poprawę ich funkcjonowania.

Powiat bielski zawarł porozumienia z organami prowadzącymi placówki opiekuńczo – wychowawcze, dotyczące warunków przekazywania środków finansowych za dzieci pochodzące z powiatu bielskiego, przebywające w placówkach prowadzonych przez inne organy. Porozumienia te skutkowały ponoszeniem przez powiat bielski odpłatności za dzieci w 2025 roku:

- porozumienie z powiatem białostockim - koszt zadania – **230 312 zł**,
- porozumienie z miastem Łomża – koszt zadania – **165 638 zł**,

Łączna kwota wydatkowana z tytułu porozumień w 2025 roku wyniosła **395 950 zł**. Natomiast pełna kwota wydatkowana na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych pochodzących z terenu powiatu bielskiego wyniosła **515 965,06 zł**.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ponosi koszty za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto wysokość kosztów ponoszonych przez gminę jest uzależniona od długości okresu, w którym dziecko przebywa w pieczy zastępczej. W pierwszym roku pobytu dziecka jest to 10%, w drugim 30%, a w trzecim i kolejnym 50% kosztów. Gminy partycypowały w następujących kosztach:

Miasto Bielsk Podlaski:

1. 10% wydatków – **33 242,15 zł**,
2. 30% wydatków – **41 066,76 zł**,
3. 50% wydatków – **157 328,04 zł**,

Łącznie: 231 636,95 zł.

Gmina Bielsk Podlaski:

1. 10% wydatków – **3 620,36 zł**

Łącznie: 3 620,36 zł

Gmina Boćki:

1. 50% wydatków – **94 555,53 zł**,

Łącznie: 94 555,53 zł.

Gmina Brańsk:

1. 30% wydatków- **16 989,99 zł**,
2. 50 % wydatków – **21 037,35 zł**,

Łącznie: 38 027,34 zł

W ramach ponoszenia przez gminy wydatków za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w 2025 roku pozyskano kwotę w wysokości **367 840,18 zł**.

2. Zastępcza opieka rodzinna w PCPR Bielsk Podlaski.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim nadzorowało opiekę nad 51 rodzinami zastępczymi, sprawującymi opiekę nad 69 dziećmi. W okresie sprawozdawczym na pokrycie kosztów funkcjonowania rodzin zastępczych wydatkowano ogółem **702 069,03 zł**. Funkcjonujący przy PCPR Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej regularnie monitoruje jakość opieki i wychowania dzieci w rodzinach. Wyżej wymienione rodziny dzielą się na rodziny spokrewnione, niezawodowe. Rodzinom tym udzielano comiesięcznej pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka. Pomoc naliczano zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wysokość pomocy dla dziecka umieszczonego w rodzinie spokrewnionej wynosi **1002 zł**. Dzieci umieszczone w rodzinach niezawodowych otrzymują co miesięcznie **1517 zł**. Rodzinom, które wymagały wsparcia w zakresie dodatkowego wyposażenia udzielano również pomocy na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka. Prowadzono działania w zakresie promocji pieczy zastępczej, poprzez zakup oraz dystrybucję 700 ulotek i 50 plakatów informacyjnych.

Materiały promocyjne zostały przekazane do GOPS, MOPS z terenu powiatu bielskiego z prośbą o ich rozpowszechnianie. Ponadto zamieszczono artykuły dotyczące pieczy zastępczej w lokalnej gazecie internetowej bielsk.eu, a także opublikowano informacje w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej PCPR. Zadanie to wynikało również z założeń Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026.

W 2025 roku realizowano 9 porozumień dotyczących zwrotu kosztów pobytu dzieci pochodzących z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie powiatu bielskiego:

a) pomiędzy powiatem bielskim, a powiatem opoczyńskim - przekazana dla powiatu bielskiego kwota wyniosła **19 907,88 zł**,

b) pomiędzy powiatem bielskim, a powiatem wołomińskim - przekazana dla powiatu bielskiego kwota wyniosła **17 893,79 zł**,

c) pomiędzy powiatem bielskim, a powiatem ciechanowieckim – przekazana dla powiatu bielskiego kwota wyniosła **17 917,79 zł**,

d) 3 porozumienia pomiędzy powiatem bielskim, a miastem Białystok - przekazana dla powiatu bielskiego kwota wyniosła **58 531,01zł**,

e) pomiędzy powiatem bielskim, a powiatem białostockim – przekazana dla powiatu bielskiego kwota wyniosła **13 782,50 zł**,

f) pomiędzy powiatem bielskim, a powiatem hajnowskim – przekazana dla powiatu bielskiego kwota wyniosła **34 124,17 zł**,

g) pomiędzy powiatem bielskim, a powiatem siemiatyckim – przekazana kwota dla powiatu bielskiego wyniosła **32 351,96 zł**.

Łączna kwota przekazanych dla powiatu środków finansowych w 2025 roku wyniosła **194 509,20 zł**.

W 2025r. wydatkowano **12 024 zł** na realizację porozumienia zawartego pomiędzy powiatem białostockim, a powiatem bielskim w przedmiocie umieszczenia dzieci pochodzących z powiatu bielskiego w rodzinie zastępczej zamieszkałej na obszarze powiatu białostockiego oraz zasad ponoszenia przez powiat bielski wydatków na ich utrzymanie.

Realizowano również porozumienie pomiędzy powiatem leszczyńskim, a powiatem bielskim w sprawie umieszczenia dziecka pochodzącego z powiatu bielskiego umieszczonego w rodzinie zastępczej na terenie powiatu leszczyńskiego. Na realizację w/w porozumienia powiat bielski w 2025r. wydatkował kwotę **22 514,25 zł**.

Na realizację 3 porozumień pomiędzy powiatem siemiatyckim, a powiatem bielskim w sprawie umieszczenia dzieci pochodzących z powiatu bielskiego w rodzinie zastępczej na terenie powiatu siemiatyckiego wydatkowano **63 986,22 zł**.

Na realizację porozumienia pomiędzy powiatem pruszkowskim, a powiatem bielskim w sprawie umieszczenia dzieci pochodzących z powiatu bielskiego w rodzinie zastępczej na terenie powiatu pruszkowskiego wydatkowano **17 042,31 zł**.

Na realizację 5 porozumień dotyczących pokrywania kosztów utrzymania dzieci pochodzących z powiatu bielskiego w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Białystok wydatkowano **86 770,43 zł.**

Łączna kwota przekazanych dla innych powiatów środków finansowych w 2025 roku wyniosła **202 337,21 zł.**

W ramach ponoszenia przez gminy wydatków za dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 roku pozyskano kwotę w wysokości **409 905,57 zł.**

3. Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków.

Osobie, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej oraz osobie pełnoletniej opuszczającej niektóre typy placówek opiekuńczo - wychowawczych, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze, przysługuje pomoc pieniężna na usamodzielnienie, kontynuację nauki, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej. Pomoc na kontynuowanie nauki przysługuje osobie pełnoletniej, jeżeli kontynuuje ona naukę. Pomoc ta przysługuje do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia. Miesięczna pomoc pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek z tytułu kontynuacji nauki wynosiła **759 zł.**

W 2025 roku PCPR w Bielsku Podlaskim wypłacało świadczenia na kontynuowanie nauki 3 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych na łączną kwotę **26 736,39 zł.** Jeden wychowanek rodziny zastępczej otrzymał pomoc pieniężną na usamodzielnienie w kwocie **4 998 zł.**

Intencją pomocy usamodzielnianym wychowankom jest wykreowanie autonomicznej osobowości zintegrowanej ze środowiskiem, co wynika również z założeń Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej. W tym celu opracowywane są przy współpracy z usamodzielnianym wychowankiem oraz jego opiekunem indywidualne programy usamodzielnienia określające sposób i formy pomocy jak i współpracy wychowanka z pracownikiem socjalnym PCPR oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

II. Sprawozdanie z działalności Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za rok 2025 oraz realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie bielskim.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego. W powiecie bielskim organizacją tych działań zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim, jak również jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Wynika to z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Dodatkowo wejście w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje powiat do organizowania dla dzieci pozbawionych wsparcia ze strony rodziny naturalnej – opieki zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Zgodnie z w/w ustawą organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację zadania. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 30/11 Starosty Bielskiego z dnia 14.12.2011r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w powiecie bielskim wyznaczono Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim. Niniejsze sprawozdanie zawiera analizę sytuacji rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu bielskiego w 2025 roku. Ponadto przedstawia i opisuje w kolejności katalog zadań i działań, jakie zostały podjęte na rzecz rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci, a także wymienia instytucje włączone w realizację przyjętych założeń.

Rola organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Wszystkie działania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej wpisują się w zakres Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026r.

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 w oparciu o art. 76 ust. 4. do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim zamieściło ogłoszenie promujące pieczę zastępczą oraz informację o możliwości ubiegania się kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Niniejsza informacja widnieje na tablicy ogłoszeń Centrum na stronach internetowych: powiatu bielskiego i PCPR-u oraz w mediach społecznościowych. Nawiązano również współpracę z lokalną prasą, która zamieszczała artykuły, celem zachęcenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Rozpowszechniono plakat oraz informację promującą pieczę zastępczą wśród instytucji samorządowych oraz instytucji kościelnych.

W 2025r. przeprowadzono postępowania kwalifikacyjne dla 13 osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W wyniku tych postępowania 9 kandydatów na rodzinę zastępczą otrzymało pozytywną ocenę. Jedna kandydatka oczekuje na sprawę sądową.

2. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i osób sprawujących funkcję rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Trzy osoby sprawujące pieczę zastępczą w nowo powstałych rodzinach zastępczych spokrewnionych zostało przeszkolonych przez psychologa oraz specjalistę pracy z rodziną, zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim. Sześć osób zostało przeszkolonych przez Koalicję na rzecz Rozwoju Opieki Zastępczej, zgodnie

z aktualnym programem zatwierdzonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

3. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2025 roku zorganizowano 6 szkoleń dla rodzin zastępczych z powiatu bielskiego oraz spotkania w ramach grup wsparcia. Zapewniono rodzinom zastępczym szkolenia z zakresu umiejętności rodzicielskich pod tytułem:

1. „Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem”,
2. Warsztaty wzmacniające więzi rodzicielskie,
3. Spotkanie informacyjne dla rodzin zastępczych- promocja edukacji wojskowej,
4. Spotkanie profilaktyczne dla rodzin zastępczych- pokaz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
5. „Cyberprzestępstwa-jak się przed nimi chronić?”,
6. Dołączenie do ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” organizowanej przez Fundację „Dajemy dzieciom siłę” we współpracy z Krajową koalicją na rzecz Ochrony Dzieci poprzez udział w kursach oraz webinarach:
 - e-learning „Nieobojętni”,
 - skutecznego reagowania na przemoc,
 - Przemoc rówieśnicza – co robić, gdy doświadcza jej Twoje dziecko?,
 - Problematiczne zachowania seksualne online u dzieci i młodzieży,
 - Interwencja prawna w sytuacji podejrzenia przemocy wobec dziecka.,
 - Czy wypalenie rodzicielskie może zagrażać bezpieczeństwu dziecka?,
 - Jak rozmawiać z dzieckiem doświadczającym kryzysu psychicznego bądź krzywdzenia?,
 - Jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice?,
7. „Odpowiedzialność prawna osób nieletnich”,
8. Typowe Kryzysy występujące w pieczy zastępczej- profilaktyka i przeciwdziałanie.

Szkolenia miały na celu poszerzenie wiedzy z zakresu kompetencji psychospołecznych, opiekuńczo – wychowawczych i pogłębienie świadomości na temat uzależnień dla osób sprawujących pieczę zastępczą.

4. Zapewnianie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

W 2025 organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewnił badania psychologiczne dla 13 osób, ubiegających się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz pełniących tą funkcję. W/w badania przeprowadzono celem wydania opinii o predyspozycjach osób sprawujących opiekę nad dziećmi oraz ich motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Indywidualne

diagnozy określały, m.in. własne doświadczenia życiowe, mogące mieć wpływ na proces wychowywania dziecka, funkcjonowanie psychospołeczne rodzica zastępczego oraz oceniły czy osoba kandydująca do sprawowania opieki na dzieckiem lub sprawująca tą funkcję posiada odpowiednią motywację oraz niezbędne predyspozycje.

5. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

W 2025 roku prowadzono grupy wsparcia dla rodzin zastępczych. W spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyła różna ilość osób w zależności od potrzeb. Celem grup wsparcia była wymiana doświadczeń życiowych, odreagowanie emocji i przeżyć, poszerzenie wglądu w sytuację, a przede wszystkim wzajemne wspieranie się rodziców zastępczych w trudnościach dnia codziennego. Spotkania grup wsparcia odbywały się w siedzibie Centrum.

6. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

W 2025 roku organizator rodzinnej pieczy zastępczej nie organizował dzieciom z rodzin zastępczych wsparcia z wykorzystaniem wolontariuszy, z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie. Jednakże w rejestrach PCPR pozostają kandydaci deklarujący chęć udzielania pomocy osobom przebywającym w pieczy zastępczej. W przypadku wystąpienia potrzeby udzielenia tego rodzaju wsparcia zostanie przydzielony wolontariusz do pomocy dziecku umieszczoneму w pieczy zastępczej.

7. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie zapewnienia właściwej opieki nad rodzinami zastępczymi współpracuje z takimi instytucjami jak: Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny w Bielsku Podlaskim, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Bielsku Podlaskim, Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej Dla Dzieci i Młodzieży „ANIMUS”, Katolicką Organizacją Charytatywną Caritas, Warsztatami Terapii Zajęciowej w Bielsku Podlaskim, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku, szkołami, przedszkolami, kuratorami sądowymi, służbą zdrowia, ośrodkami adopcyjnymi oraz wolontariuszami. W ramach współpracy z Caritas cyklicznie zapewniano rodzinom zastępczym paczki żywnościowe. PCPR współpracuje z organizacją pod nazwą: Marszomaniacy Bielsk Podlaski, którzy w drugim dniu prawosławnych Świąt Bożego Narodzenia podczas kolędowania, zebrali środki finansowe, które przeznaczono na zakup kompletów pościeli dla rodzin zastępczych. Ponadto PCPR współpracuje z Bielską Radą Kobiet, która przekazała pierniczki rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Podejmowane działania stanowią istotny element wsparcia lokalnej społeczności.

W 2025r. koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, przeprowadzali szczegółowe oceny środowiskowe, w porozumieniu z nauczycielami szkół i przedszkoli, celem poszerzenia informacji o sytuacji wychowawczej oraz edukacyjnej dzieci umieszczonych w rodzinach

zastępczych. Współpraca z innymi instytucjami realizowana jest na bieżąco, stosownie do rozeznaczonych potrzeb.

8. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej

W 2025 roku świadczone usługi specjalistycznego poradnictwa pedagogiczno - psychologicznego rodzinom zastępczym oraz umieszczonym w nich dzieciom, a także rodzinom z dziećmi przejawiającymi problemy opiekuńczo – wychowawcze. Głównymi zaburzeniami i problemami dzieci są trudności szkolne, zachowania agresywne, trudności komunikacyjne oraz zaburzenia emocjonalne. Celem pracy z dzieckiem i jego rodziną jest optymalizacja procesu socjalizacji w środowisku zastępczym oraz rekompensacja zaległości programowo – szkolnych, jak również zapobieganie dysfunkcjom osobowościowym. W ramach tego zadania rodziny zastępcze i umieszczone w nich dzieci korzystały z niżej wymienionych form pomocy:

- uczestnictwo w grupach wsparcia - 34 osób,
- 89 porad specjalistycznych – 33 rodziny.

9. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim w 2025 roku nie świadczyło wsparcia rodzinom zastępczym z zakresu poradnictwa prawnego, z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie. W 2025 roku rodziny zastępcze stosownie do potrzeb, otrzymały pomoc prawną udzielaną przez pracowników tutejszego Centrum. Specjaliści PCPR udzielają pomocy rodzinom zastępczym poprzez:

- wsparcie w przygotowaniu pism urzędowych,
- pomoc w załatwieniu spraw w urzędach i sądach,
- doradztwo przy dochodzeniu praw i uprawnień w instytucjach.

10. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W przeciągu 2025 roku Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Bielsku Podlaskim nadzorował opiekę nad 51 rodzinami zastępczymi, w których umieszczonych było 69 dzieci. W okresie sprawozdawczym powstało 6 nowych rodzin zastępczych, w których zostało umieszczonych 8 dzieci. Troje dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej powróciło do rodziny biologicznej. W opisywanym okresie dla każdej z rodzin zastępczych sporządzano, nie rzadziej niż co pół roku, ocenę sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i wysyłano do Sądu Rodzinnego jak i Ośrodka Adopcyjnego. Oceny te były sporządzane na podstawie planu pomocy dziecku. Plany pomocy dziecku były modyfikowane, zgodnie z potrzebami wynikającymi ze zmiany sytuacji dziecka. Do udziału w posiedzeniach Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej oceniającego sytuację dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zapraszano rodziny zastępcze, rodziców biologicznych, przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej i przedstawiciela ośrodka adopcyjnego. Sporządzane oceny były dokonywane, celem opisu całokształtu sytuacji prawnej i osobistej dziecka, możliwości jego powrotu do

rodziny biologicznej, czy też możliwości przysposobienia. Wzbudzano motywacje rodzin biologicznych do współpracy i uświadamiano rolę rodzicielstwa w życiu dzieci. Zapewniono również dzieciom warunki sprzyjające do podtrzymywania osobistych kontaktów z rodziną biologiczną. Działania te były zawarte w planach pomocy dziecku. Specjaliści Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej, sporządzający w/w oceny odnotowywali istotne informacje odnośnie sytuacji dochodowej, prawnej i rodzinnej dzieci. Ponadto przedstawiono występujące problemy oraz relacje panujące między członkami rodziny. Po przeprowadzeniu analizy sytuacji dzieci, nakreślono znaczące spostrzeżenia w zakresie funkcjonowania każdego dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. Oceny zawierają informację dotyczącą zasadności dalszego pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, z uwagi na nieprawidłowe funkcjonowanie społeczne ich rodziców biologicznych oraz brak możliwości samodzielnego wypełniania przez nich funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

11. Prowadzenie działalności diagnostyczno - konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej jest w stanie ciągłej gotowości do prowadzenia szkoleń i wsparcia psychologiczno - pedagogicznego osobom zgłaszającym gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Działalność prowadzona jest na bieżąco, stosownie do potrzeb.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadzi ustawiczną pomoc rodzicom biologicznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Działania te polegają na udzielaniu wsparcia psychologiczno – pedagogicznego, motywowaniu do zmiany zachowań i postaw niezbędnych do powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Cyklicznie, co pół roku, dokonywane są oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, na które są zapraszani rodzice biologiczni. Mogą oni w trakcie posiedzenia zespołu pozyskać informację o dziecku, jego potrzebach oraz wypowiedzieć się w sprawie możliwości powrotu dziecka pod ich opiekę.

12. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W 2025 roku na wniosek kandydatów oraz na zlecenie sądu rodzinnego wykonano 13 badań pedagogicznych oraz psychologicznych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

13. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Zapewnianie wsparcia rodzinom zastępczym odbywa się na bieżąco, stosownie do potrzeb. Wiele rodzin zastępczych oraz ich podopiecznych korzysta z usług specjalistów działających w Centrum. Problemami z którymi najczęściej zgłaszają się rodziny to problemy

opiekuńczo - wychowawcze, prawne, problemy związane z funkcjonowaniem dzieci, obejmujące sferę emocjonalną, poznawczą i społeczną.

Osobami zajmującymi się specjalistycznym poradnictwem psychologiczno - pedagogicznym są psycholog i specjalista pracy z rodziną oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

14. Zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej mieli możliwość podniesienia swoich kwalifikacji dzięki uczestnictwu w szkoleniach i konferencjach z zakresu problematyki opiekuńczo – wychowawczej o następującej tematyce:

- Ochrona danych osobowych i bezpieczeństwo danych,
- Stres i wypalenie zawodowe- jak skutecznie radzić sobie z kryzysem,
- Procedura przymusowego odebrania dziecka podlegającego władzy rodzicielskiej lub pozostającego pod opieką w kontekście prawnej ochrony dziecka,
- Cyberprzestępstwa. Jak się przed nimi chronić,
- Cyberprofilaktyka,
- Szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej,
- Typowe kryzysy występujące w pieczy zastępczej- profilaktyka i przeciwdziałanie,
- Praca socjalna z rodziną dysfunkcyjną –problem uzależnienia, przemocy i niewydolności wychowawczej,
- Współpraca międzyinstytucjonalna we wdrażaniu usług społecznych- doradztwo metodyczne,
- Superwizja dla kadry pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Koordynatorzy zrealizowali powierzone im zadania zgodnie z założeniami oraz przedłożyli roczne sprawozdania z realizacji zadań.

15. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2025 roku do Ośrodka Adopcyjnego w Białymstoku nie przedstawiano informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

W przypadku jednego dziecka, w dniu 10.12.2025r. Sąd postanowił o pozbawieniu jego rodziców praw rodzicielskich. Trwa obecnie procedura dotycząca jego przysposobienia. Obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego. Wraz z powierzeniem dla PCPR zadań organizatora pieczy zastępczej zabezpieczone zostały odpowiednie pomieszczenia na potrzeby Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej umożliwiające właściwą pracę specjalistom prowadzącym terapię i indywidualne porady. Zapewniono również wsparcie kadrowe w zespole do spraw pieczy zastępczej, niezbędne do realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej.

Pełna analiza – Monitoring Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zstępczej na lata 2024 – 2026, znajduje się w oddzielnym dokumencie, który zamieszczony będzie wraz z niniejszą Informacją na stronie internetowej BIP Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim.

III. Diagnostyka, poradnictwo z zakresu opieki i wychowania - działalność Punktu Poradniczo – Konsultacyjnego w tym Punktu Interwencji Kryzysowej.

PCPR prowadzi działalność mającą na celu:

- a) zwiększanie świadomości pedagogicznej rodzin zastępczych oraz rodziców biologicznych;
- b) nadzór nad realizacją standardu wychowania i opieki w rodzinach zastępczych oraz w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego:
 - przestrzeganie praw dziecka,
 - badanie stopnia zaspokajania potrzeb dziecka;
- c) pomoc i współpracę z rodzinami zastępczymi, celem optymalizacji procesu wychowania i kształcenia wychowanków rodzin zastępczych;
- d) poradnictwo z zakresu infrastruktury instytucjonalno - pomocowej, problematyki opiekuńczo - wychowawczej, porady prawne;
- e) wdrażanie innych programów synergicznych z zakresu pomocy rodzinom i ich dzieciom;
- f) kooperacje z instytucjami działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży doświadczających sytuacji kryzysowych;
- g) wspieranie osób niepełnosprawnych, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, doświadczających sytuacji kryzysowych w tym przemocy;
- h) monitorowanie skuteczności podjętych działań.

Posiadane zasoby kadrowe ważne z punktu widzenia realizacji zadania:

- psycholog,
- pedagog,
- socjoterapeuta,
- specjaliści d/s osób niepełnosprawnych,
- radca prawny.

IV. Realizacja programu profilaktycznego.

W 2025 roku zrealizowano Program profilaktyczny pn. „Bezpieczny dom” w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci

w rodzinach zagrożonych przemocą domową, którego adresatami były osoby z obniżonymi kompetencjami wychowawczymi i niezaradne życiowo, jak również osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, rodzice zastępczy oraz rodzice biologiczni, dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz narażonych na wykluczenie społeczne. Prowadzone działania profilaktyczne miały na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach tego działania prowadzono szkolenia profilaktyczne, spotkania edukacyjno – konsultacyjne, grupy wsparcia oraz zapewniano tzw. poradnictwo specjalistyczne.

Specjalista pracy z rodziną PCPR wraz z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim oraz Psychologiem PCPR prowadzili cykl warsztatów i spotkań edukacyjnych z dziećmi, młodzieżą oraz mieszkańcami powiatu bielskiego na temat cyberprzemocy i bezpieczeństwa w sieci. Zajęcia odbyły się m.in. w Szkole Podstawowej nr 3 w Bielsku Podlaskim, Szkole Podstawowej w Wyszkach, Szkole Podstawowej w Rudce, Przedszkolu nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bielsku Podlaskim, w Domu Pomocy Społecznej w Brańsku oraz podczas spotkań organizowanych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim z rodzinami zastępczymi z terenu powiatu bielskiego. Przeprowadzono również spotkania z seniorami — z Radą Seniorów w Brańsku oraz z mieszkańcami powiatu w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bielsku Podlaskim. Celem działań było zwiększenie świadomości uczestników na temat zagrożeń w Internecie, sposobów reagowania na cyberprzemoc oraz zasad bezpiecznego korzystania z nowych technologii.

Pełna analiza – Monitoring Programu profilaktycznego pn. „Bezpieczny dom”, znajduje się w oddzielnym dokumencie, który zamieszczony będzie wraz z niniejszą Informacją na stronie internetowej BIP Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim.

V. Działania na rzecz integracji cudzoziemców.

W 2025 roku PCPR w Bielsku Podlaskim monitorowało realizację jednego programu integracji cudzoziemca pochodzącego z Ukrainy, który uzyskał na terenie RP ochronę uzupełniającą. Program był realizowany przez 12 miesięcy w okresie: 01.11.2024r. - 31.10.2025r. Głównym założeniem programu było kształcenie kompetencji społecznych i zawodowych, edukacja językowa, której celem było umożliwienie osobie objętej programem, samodzielnego funkcjonowania w polskim społeczeństwie. Cudzoziemiec otrzymał wsparcie ze strony pracownika socjalnego PCPR. Opracowano indywidualną ścieżkę integracji społecznej i zawodowej, wspierano w/w finansowo, jak również w kontaktach z instytucjami oraz w sytuacjach życia codziennego. Cudzoziemiec otrzymał z Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Wynajął lokal usługowy i prowadzi działalność zawodową (usługi w zakresie fizjoterapii). Stopień integracji ze środowiskiem lokalnym cudzoziemca realizującego IPI był zdeterminowany przez jego młody wiek, posiadane kompetencje i wysokie aspiracje zawodowe. W/w osoba po przybyciu do Polski niezwłocznie podjęła zatrudnienie. Cudzoziemiec miał wyuczony zawód, w którym chciał pracować, a zdobyte zatrudnienie odpowiadało jego aspiracjom. W/w chciał rozwijać

działalność zarobkową poprzez prowadzenie własnej działalności. Podjął działania, celem uzyskania dotacji z PUP, w efekcie których pozostał aktywny zawodowo i społecznie. Cudzoziemiec posiada ubezpieczenie zdrowotne oraz dostęp do usług medycznych. Ma dobre warunki bytowe. PCPR w ramach udzielania pomocy cudzoziemcowi podejmowało współpracę z niżej wymienionymi instytucjami:

- z Powiatowym Urzędem Pracy w Bielsku Podlaskim (sprawy związane z ubezpieczeniem zdrowotnym, otrzymaniem dotacji),
- z Urzędem Miasta Bielsk Podlaski - celem pozyskania mieszkania z zasobów komunalnych (złożono wnioski – osoba oczekuje na przydział mieszkania).

Środki finansowe wypłacane cudzoziemcowi w wysokości **950 zł** miesięcznie w całości pochodziły ze środków budżetu państwa.

VI. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim zgodnie z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizuje następujące zadania powiatu z zakresu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 3) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu;
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 5) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach habilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- 6) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;

7) realizacja programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Realizowana jest przede wszystkim przez:

- 1) wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej;
- 2) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych;
- 3) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji;
- 4) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Rehabilitacja zawodowa natomiast, ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy. Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się uczestnictwo tych osób w warsztatach terapii zajęciowej oraz turnusach rehabilitacyjnych.

Osoby niepełnosprawne stanowią zróżnicowaną grupę pod względem stopnia i rodzaju niepełnosprawności, co powoduje konieczność zróżnicowania pomocy adresowanej do tych osób. W celu wyrównania szans życiowych osób niepełnosprawnych, PCPR wspiera finansowo ze środków PFRON rehabilitację społeczną tych osób.

W 2025 roku na realizację zadań w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych przeznaczono środki finansowe Funduszu w ramach przyznanego algorytmu w kwocie **3 618 192,20 zł**.

Realizowano następujące zadania:

- dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Bielsku Podlaskim.

Realizacja rzeczowo - finansowa w/w zadań przedstawia się następująco:

1. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.

W 2025 roku udzielono dofinansowania dla 205 uczestników turnusów i ich opiekunów na łączną kwotę – **406 340 zł** w tym:

- dla 146 dorosłych osób niepełnosprawnych i 39 opiekunów na kwotę **369 215 zł**,
- dla 11 niepełnosprawnych dzieci i młodzieży i 9 opiekunów na kwotę **37 125 zł**.

2. Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, takie jak np. wózki inwalidzkie, protezy, buty ortopedyczne, aparaty słuchowe, szkła korekcyjne, itp. otrzymało 493 wnioskodawców oraz organizacja pozarządowa działająca na rzecz osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania na łączną kwotę **887 707,88 zł**.

3. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

W roku 2025 organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych otrzymały dofinansowanie do organizacji sześciu imprez integracyjnych na łączną kwotę **37 320 zł**, w której uczestniczyło 169 osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunowie.

4. Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.

W 2025 roku 27 dorosłym osobom niepełnosprawnym oraz 2 niepełnosprawnym dzieciom udzielono dofinansowania na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Na realizację zadań w zakresie likwidacji barier funkcjonalnych udzielono dofinansowania na ogólną kwotę **139 869,62 zł**, w tym:

- **49 455,62 zł** – na likwidację 3 barier architektonicznych osobom niepełnosprawnym ruchowo dofinansowano budowę pochylni dla wózków inwalidzkich oraz dofinansowano przystosowanie pomieszczeń higieniczno - sanitarnych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności, poprzez wymianę urządzeń higieniczno - sanitarnych, montaż uchwytów;
- **88 414 zł** – na likwidację barier technicznych, 25 osobom z dysfunkcją narządu ruchu w tym 1 dziecku z niepełnosprawnością dofinansowano zakupu schodołazu, łóżek ortopedyczno – rehabilitacyjnych, podnośników kąpielowych oraz krzesła transportowo - kąpielowego;
- **2 000 zł** na likwidację barier w komunikowaniu się, 1 dziecku z niepełnosprawnością dofinansowano zakup tabletu z oprogramowaniem Mówik.

5. Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Bielsku Podlaskim powołany został do działania dnia 29 grudnia 2010 roku. Na działalność warsztatów w 2025 roku ze środków PFRON przekazano **2 146 695,70 zł**, oraz ze środków powiatu przekazano **238 550,63 zł**. Warsztaty objęły wsparciem 61 osób niepełnosprawnych.

Ponadto dokonywano merytorycznego i formalnego rozliczenia kosztów uczestnictwa 5 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu bielskiego w Warsztacie Terapii Zajęciowej

w Dołubowie w powiecie siemiatyckim. Ze środków powiatu bielskiego na te osoby przekazano kwotę **19 553,35 zł**.

6. Realizacja programu „Aktywny Samorząd”.

W 2025 roku w ramach realizacji przedmiotowego programu pozytywnie rozpatrzono 38 wnioski, złożone przez osoby niepełnosprawne na łączną kwotę **431 049,55 zł**. Dofinansowano zakup wózków o napędzie elektrycznym, zakup protez, zakup sprzętu elektronicznego i oprogramowania, zakup oprzyrządowania do wózka ręcznego, zrefundowano poniesione koszty opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w przedszkolu lub żłobku) wypłacano dodatek do prądu dla osób korzystających z koncentratora tlenu lub respiratora, zrefundowano poniesione koszty kształcenia na poziomie wyższym.

7. Inne realizowane w 2025 roku programy PFRON:

- Realizacja programu „*Wyrównywanie różnic między regionami*”, w zakresie:
 - likwidacji barier transportowych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim – dofinansowanie w kwocie **140 000 zł**;
- Realizacja programu „*Zajęcia klubowe WTZ*” dofinansowanie do: zajęć klubowych w ramach działania WTZ Diecezji Drohiczyńskiej w Bielsku Podlaskim na kwotę **111 360 zł**.

VII. Dom pomocy społecznej

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej „Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej”.

Wyróżnia się następujące typy domów pomocy dla:

- 1) osób w podeszłym wieku,
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych,
- 3) osób przewlekle psychicznie chorych,
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie,
- 7) osób uzależnionych od alkoholu.

Na terenie powiatu bielskiego znajduje się Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Brańsku do którego kierowane są osoby przewlekle somatycznie chore, w podeszłym wieku, pozbawione opieki osób drugich, wymagające całodobowej opieki. Na dzień 31 grudnia 2025 roku w domu pomocy społecznej przebywało 114 mieszkańców, 74 osoby w podeszłym wieku

oraz 40 osób przewlekle somatycznie chorych. W okresie sprawozdawczym w DPS w Brańsku umieszczono 31 osób.

VIII. Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Powiat bielski otrzymał w 2025 roku środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025. Kierowany był on do pełnoletnich osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagały wsparcia asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz do dzieci od 2 do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Celem Programu było umożliwienie prowadzenia przez osoby niepełnosprawne bardziej aktywnego, samodzielnego i niezależnego życia.

W Programie uczestniczyło 12 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu bielskiego, w tym 1 osoba z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 4 osoby od 2 do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, 5 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną oraz 2 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Uczestnicy Programu nie ponosili odpłatności za usługi asystentów. Zrealizowano 2 688 godzin usług asystenckich. Usługi asystenckie świadczyło 5 asystentów. Koszt realizacji Programu w wysokości **130 290,72 zł** w całości pozyskany został ze środków Funduszu Solidarnościowego.

IX. Orzekanie o niepełnosprawności.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, który w 2025 roku wydał ogółem 1573 orzeczenia. Wśród tych orzeczeń wydano 1492 orzeczenia dla osób powyżej 16 roku życia oraz 81 orzeczeń dla osób poniżej 16 roku życia.

Dla osób powyżej 16 roku życia wydano :

- 572 orzeczenia z zaliczeniem do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 589 orzeczeń z zaliczeniem do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 296 orzeczeń z zaliczeniem do lekkiego stopnia niepełnosprawności;

- 8 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych;
- 27 osobom odmówiono wydania orzeczenia.

Dla osób poniżej 16 roku życia wydano :

- 65 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych;
- 11 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych;
- 5 osobom odmówiono wydania orzeczenia.

W Zespole zatrudnionych jest 6 lekarzy na umowę zlecenie, posiadających specjalizację z zakresu: pediatrii, psychiatrii, chorób wewnętrznych, neurologii, ortopedii oraz specjalista w zakresie rehabilitacji medycznej.

W ramach Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności został zobligowany do udzielania informacji osobom z niepełnosprawnościami na temat świadczenia, wydawania wniosków, weryfikacji poprawności wypełnianych wniosków oraz odsyłania ich do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

X. Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w powiecie bielskim na lata 2021- 2027.

1. Diagnoza i monitoring zjawisk przemocy występujących na terenie powiatu bielskiego.

W ramach diagnozy i monitorowania zjawiska przemocy, PCPR w 2025r. wystąpił z pismem do ośrodków pomocy społecznej, kuratorów do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych, Punktu Konsultacyjnego ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej przy Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski oraz Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim z prośbą o podanie informacji dotyczących zarejestrowanych przypadków stosowania przemocy oraz o podanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Z informacji uzyskanych z poszczególnych gmin, dotyczących przemocy i stosowanych działań prewencyjnych wynika, iż w gminach funkcjonują zespoły interdyscyplinarne. Osobom podejrzanym o stosowanie przemocy zakładana jest „Niebieska Karta”. W gminach jest realizowana procedura „Niebieskiej Karty”. Osoby doznające przemocy zaopatrzone są w pomoc psychologiczno- pedagogiczną, oferowaną przez ośrodki pomocy społecznej, szkoły, PCPR, jak również Punkt konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej, działający przy Urzędzie Miasta w Bielsku Podlaskim. Prowadzona jest również praca socjalna w miejscu zamieszkania sprawcy jak i ofiary. Prowadzone są działania profilaktyczne na terenie gmin, poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych na temat przemocy, dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy, jak również organizowane są spotkania informacyjne z mieszkańcami gmin.

Osoby podejrzane o stosowanie przemocy są informowane o możliwości wzięcia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy oraz psychologiczno – terapeutycznym organizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim.

Zgromadzone i analizowane dane wykazały, iż w roku 2025 liczba spraw prowadzonych przez OPS-y na terenie powiatu wynosiła 355. Liczba osób dotkniętych przemocą według danych Policji wynosi 353 (188 – kobiet, 47 – mężczyzn, 18 – małoletnich), zaś z analizy danych nadesłanych z OPS-ów liczba ta wynosi 419 osoby. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy według informacji uzyskanych z gmin wynosi 284 osób, wg danych KPP 236 osób (207 – mężczyzn, 29 – kobiet). Liczba „Niebieskich Kart” według informacji z gmin to 242, natomiast wg. informacji przekazanej przez Policję to 230. Interwencje pracowników OPS przeprowadzonych w środowisku lokalnym związanych z zaistniałą przemocą to 222, wg danych Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim jest to 230 interwencji. Liczba porad udzielonych przez OPS-y w ubiegłym roku wyniosła 661 porady. Wszystkie gminy prowadziły działania w zakresie przeciwdziałania przemocy.

2. Profilaktyka i edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej skierowana do różnych grup społecznych. Promowanie zachowań asertywnych oraz umiejętności społecznych pożądaných wśród dzieci i młodzieży. Poradnictwo i udzielanie pomocy oraz wsparcia osobom doznającym przemocy.

Działania profilaktyczne są prowadzone w ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej jak również w ramach realizacji Programu profilaktycznego Bezpieczny dom. Pracownicy Centrum na bieżąco udzielają wsparcia osobom doznającym przemocy, jak również prowadzą szkolenia i działania profilaktyczne skierowane do różnych grup społecznych z terenu powiatu bielskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współdziała z Komendą Powiatową Policji oraz zespołami interdyscyplinarnymi w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, poprzez bezpośredni kontakt z dzielnicowymi, przewodniczącymi zespołów interdyscyplinarnych, uczestnictwo w posiedzeniach grup roboczych, celem wypracowania wspólnych rozwiązań niwelujących przemoc.

W okresie od 22.04.2025r. do 11.06.2025r. zrealizowano Program Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową na kwotę **12 000 zł**. Do udziału w programie zostało zakwalifikowanych 12 osób stosujących przemoc domową, natomiast ukończyło 12 beneficjentów. Podstawowym celem oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych była zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową, a w rezultacie powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy, a także zwiększenie ich zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i konstruktywnego współżycia w rodzinie.

W okresie od 27.10.2025r. do 03.12.2025r. zrealizowano Program psychologiczno-terapeutyczny na kwotę **5 000 zł**, który rozpoczęło 5 beneficjentów, natomiast 4 osoby ukończyło. Program polegał na prowadzeniu spotkań w formie działań psychologicznych i/lub terapeutycznych, ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc,

które zmniejszą ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększą ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

3. Wspieranie pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

W 2025 r. pracownicy PCPR uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- Praca socjalna z rodziną dysfunkcyjną –problem uzależnienia, przemocy i niewydolności wychowawczej;
- Cyberprzestępstwa. Jak się przed nimi chronić;
- Cyberprofilaktyka;
- Terapia poznawczo- behawioralna
- Mindfulness- trening uważności
- Stres i wypalenie zawodowe- jak skutecznie radzić sobie z kryzysem.

Pełna analiza – Monitoring Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2021 - 2027, znajduje się w oddzielnym dokumencie, który zamieszczony będzie wraz z niniejszą Informacją na stronie internetowej BIP Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim.

XI. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bielskiego na lata 2025–2030 oraz monitoring realizacji w 2025 roku

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bielskiego na lata 2025–2030 stanowi podstawowy dokument planistyczny samorządu powiatowego w obszarze polityki społecznej. Jej celem jest wyznaczenie długofalowych kierunków działań służących przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym oraz poprawie jakości życia mieszkańców powiatu bielskiego. Dokument został opracowany w związku z zakończeniem obowiązywania Strategii na lata 2019–2024 i zapewnia ciągłość działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia powstała w oparciu o rzetelną diagnozę sytuacji społecznej powiatu, przygotowaną na podstawie danych pozyskanych z instytucji publicznych oraz wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców. Diagnoza ta pozwoliła na identyfikację najistotniejszych problemów społecznych występujących na terenie powiatu bielskiego, do których zaliczono w szczególności: problemy opiekuńczo-wychowawcze rodzin, trudności osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych, uzależnienia oraz zjawisko przemocy domowej. Problemy te stanowią istotne wyzwanie zarówno dla władz samorządowych, jak i instytucji pomocy społecznej działających na poziomie lokalnym.

Dokument zawiera część programową, w której określono wizję i misję polityki społecznej powiatu oraz cele strategiczne wraz z kierunkami działań i wskaźnikami ich realizacji. Cele te zostały ujęte w ramach kluczowych obszarów interwencji, obejmujących m.in.:

Obszar nr I Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Cel nr 1: Efektywny system wspierania rodziny i dziecka

Cel nr 2: Wielokierunkowa praca z rodzinami zagrożonymi odebraniem dziecka oraz zapobieganie ich dysfunkcjonalności

Cel nr 3: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz pieczy instytucjonalnej typu rodzinnego

Cel nr 4: Wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Cel nr 5: Wspomaganie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Obszar II: Przemoc domowa i jej zapobieganie

Cel nr 1 Zintensyfikowanie lokalnych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Cel nr 2 Edukacja i promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy

Cel nr 3 Ochrona osób doznających przemocy domowej

Cel nr 4 Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych podejmowanych wobec sprawców przemocy w rodzinie

Cel nr 5 Zapewnienie wsparcia i szkoleń dla kadry pracującej bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej oraz osobami stosującymi przemoc domową

Obszar III Wsparcie dla osób starszych i niepełnosprawnych

Cel nr 1 Zaspokajanie potrzeb osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki

Cel nr 2 Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

Cel nr 3 Rozwój i doskonalenie zadań wykonywanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Cel nr 4 Promowanie profilaktyki zdrowotnej

Obszar IV Bezpieczeństwo, zwiększenie skuteczności bezpieczeństwa publicznego

Obszar V Repatrianci, uchodźcy z Ukrainy, cudzoziemcy, którzy otrzymali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Cel nr 1 Pomoc repatriantom

Cel nr 2 Pomoc uchodźcom z Ukrainy

Cel nr 3 Pomoc cudzoziemcom, którzy otrzymali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Strategia jest dokumentem spójnym z politykami krajowymi i regionalnymi, w tym m.in. ze Strategią Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2030, Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii. Zapewnia to komplementarność działań powiatu z celami realizowanymi na poziomie wojewódzkim i krajowym.

Zgodnie z zapisami Strategii, jednym z kluczowych elementów jej wdrażania jest systematyczny monitoring i ewaluacja. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim realizuje stały monitoring Strategii w celu skutecznego reagowania na zmieniające się potrzeby mieszkańców oraz dostosowywania działań do aktualnej sytuacji społecznej. Monitoring Strategii obejmuje w szczególności analizę danych statystycznych, ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz bieżące dostosowywanie programów wsparcia do pojawiających się wyzwań społecznych. W proces monitoringu włączone są również inne instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe, co sprzyja realizacji zasady partnerstwa i kompleksowości działań.

W 2025 roku monitoring realizowany był poprzez:

- analizę danych pochodzących z PCPR, gmin, Powiatowego Urzędu Pracy, Policji oraz innych podmiotów realizujących zadania z zakresu polityki społecznej,
- ocenę stopnia realizacji celów i działań ujętych w Strategii w poszczególnych obszarach interwencji,
- identyfikację problemów wymagających intensyfikacji działań lub modyfikacji stosowanych form wsparcia,
- bieżącą współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej.

Regularne przeglądy realizacji Strategii umożliwiają wprowadzanie niezbędnych korekt oraz usprawnień w realizowanych działaniach, co przyczynia się do zwiększenia skuteczności interwencji społecznych w powiecie bielskim.

Realizacja Strategii oraz jej monitoring pozostają w ścisłym związku z coroczną Oceną Zasobów Pomocy Społecznej oraz danych przedstawionych w niniejszej Informacji. Dane gromadzone i analizowane w ramach monitoringu Strategii stanowią istotne źródło informacji wykorzystywanych przy sporządzaniu Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, umożliwiając ocenę dostępnych zasobów kadrowych, finansowych i instytucjonalnych systemu pomocy społecznej oraz identyfikację potrzeb w zakresie dalszego rozwoju usług społecznych na terenie powiatu.

Wnioski płynące z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej wykorzystywane są jednocześnie do aktualizacji działań podejmowanych w ramach Strategii, co zapewnia spójność planowania strategicznego z bieżącą realizacją zadań przez PCPR oraz inne jednostki organizacyjne powiatu.

Z danych nadesłanych przez jednostki biorące udział w monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2025 – 2030 wynika, iż system wspierania rodziny i dziecka był realizowany przez wszystkie jednostki z terenu powiatu bielskiego. Przeprowadzono wiele spotkań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców, organizowano prelekcje, warsztaty w których uczestniczyli rodzice uczniów szkół podstawowych oraz ponad podstawowych. Udzielano bezpłatnych porad psychologicznych dla rodzin borykających się z problemami uzależniania. Prowadzono działania profilaktyczne dążące do zminimalizowania negatywnych skutków uzależnień, poprzez rozpropagowywanie na terenie instytucji, placówek edukacyjnych, zdrowotnych oraz chrześcijańskich ulotek,

plakatów, gazetek promujących postawy zdrowotne, rodzicielskie. Instytucje takie jak PCPR, szkoły i poradni psychologiczno - pedagogicznej regularnie prowadziły konsultacje, warsztaty oraz działania profilaktyczne. Duży nacisk położono także na działania informacyjne i profilaktyczne, zwłaszcza dotyczące bezpieczeństwa seniorów oraz przeciwdziałania uzależnieniom. Widoczna jest również aktywność wolontariatu i współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Najmniej działań dotyczyło pracy asystentów rodziny. Wsparciem objęto bardzo małą liczbę rodzin, co wskazuje na niewystarczający zakres tej formy pomocy w stosunku do potrzeb. Monitoring wykazał iż należy zwiększyć skuteczność działań, poprzez zwiększenie liczby asystentów rodziny oraz zapewnienie środków finansowych na ich zatrudnienie. Pozwoliłoby to objąć wsparciem większą liczbę rodzin zagrożonych kryzysem. Wskazane jest także wzmocnienie współpracy między GOPS, PCPR i szkołami w zakresie wczesnego wykrywania problemów rodzinnych. Warto rozwijać programy integracyjne dla cudzoziemców oraz rozszerzać ofertę wsparcia środowiskowego, tak aby pomoc była bardziej dostępna i kompleksowa. Należy zaznaczyć, iż w każdym Obszarze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2025-2030, PCPR jak i jednostki współpracujące z terenu powiatu bielskiego podejmowały działania w założonych celach. Projekty oraz programy realizowane były zgodnie z przyjętymi kierunkami działań.

Pełna analiza – Monitoring Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych za 2025 rok znajduje się w oddzielnym dokumencie, który będzie zamieszczony wraz z niniejszą Informacją na stronie BIP Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim.

XII. Wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaski zgłasza potrzebę wzmocnienia systemu opieki nad dzieckiem i rodziną przez promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu bielskiego, w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe oraz popularyzowanie idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu. Ponadto istnieje potrzeba zapewnienia szkoleń dla rodzin zastępczych jak również funkcjonowania grup wsparcia, celem podnoszenia kompetencji psychospołecznych oraz kwalifikacji opiekuńczych i wychowawczych rodziców zastępczych oraz przeciwdziałaniu zjawisku wypalenia zawodowego.

Istnieje konieczność utworzenia placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego na terenie powiatu bielskiego, w związku ze znacznym problemem umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Utworzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej wpisuje się w idee deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej.

Zakłada się podejmowanie działań służących aktywizacji społecznej, zawodowej oraz edukacyjnej osób marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności rodzin i dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

XIII. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim zgłasza potrzebę kontynuacji działań pomocowych w dziedzinie poradnictwa terapeutycznego i specjalistycznego oraz ścisłej współpracy z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz sytuacji kryzysowych. W ramach przeciwdziałania przemocy domowej zgłasza się potrzebę cyklicznej realizacji Programu korekcyjno – edukacyjnego oraz psychologiczno-terapeutycznego dla sprawców przemocy w rodzinie oraz prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla ofiar przemocy w rodzinie.

Istotnie ważne jest również wsparcie osób niepełnosprawnych, szczególnie osób młodych, które po zakończeniu edukacji powinny aktywizować się społecznie oraz zawodowo i uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach, organizowanych, m.in. w warsztatach terapii zajęciowej.

Priorytetem w dziedzinie pomocy społecznej jest również wsparcie rodzin sprawujących opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym oraz osób niepełnosprawnych, poprzez kontynuowanie programu Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026, w pełni finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ.

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art.16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno - demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje w/w sytuację w powiecie bielskim, który jest powiatem ziemskim, leżącym w województwie podlaskim. Powiat bielski graniczy z powiatami: siemiatyckim, hajnowskim, białostockim i wysokomazowieckim. Siedzibą powiatu jest miasto Bielsk Podlaski. Powierzchnia powiatu bielskiego wynosi 1385 km². Gęstość zaludnienia w powiecie bielskim wynosi 36 os./km². Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej znajdujących się w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia powiatu bielskiego.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2025 r., liczba ludności powiatu bielskiego wyniosła 49 586 osób, z czego 25 174 stanowiły kobiety, a 24 412 mężczyźni.

Według stanu na 30 listopad 2025 r., struktura ludności powiatu przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 8 310 osoby w wieku produkcyjnym 27 314 osób, a w wieku poprodukcyjnym 13 962 osób.

Według stanu na 30 listopad 2025 stopa bezrobocia w powiecie wyniosła 4,9%. Stopa bezrobocia dla województwa wynosi 7,2% dla kraju wynosi 5,6%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie bielskim wynosiła 965 osoby. W tym kobiety stanowiły 445, mężczyźni 520. Długotrwale bezrobotnych w powiecie bielskim na dzień 30 listopad 2025 roku było 399 osób, kobiety 191 osób natomiast mężczyzn 208 osób.

3. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok oceny 2025	Prognoza 2026
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	114	114
Liczba osób korzystających	2	145	144
Liczba osób umieszczonych	3	31	30
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	6	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	81	81
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	10 647 727,41	10 419 000
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE OGÓŁEM			

Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	8	16
Liczba osób korzystających	9	11	16
Kadra placówek- liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	5	15
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	11	622 546,84	1 537 667
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	12	8	16
Liczba osób korzystających	13	11	16
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	5	15
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)		622 546,84	1 537 667
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ			
Liczba uczestników zajęć	15	61	61
Kadra placówek- liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	20	20
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	2 385 505,33	2 385 507

4. Powiat – zadania PCPR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY		
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJACYCH PRZEMOC DOMOWĄ		

Liczba osób korzystających z usług	0	15	15
PROGRAM PSYCHOLOGICZNO – TERAPEUTYCZNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC			
Liczba osób korzystających z usług	1	6	6
USAMODZIELNIENIE			
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób	2	0	0
Kwota świadczeń w złotych	3	0	0
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)			
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE			
Liczba osób	4	0	0
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI			
Liczba osób	6	0	0
Kwota świadczeń w złotych	7	0	0
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE			
Liczba osób	8	0	0
Kwota świadczeń w złotych	9	0	0
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH			
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	4 558 710,73	4 600 000
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ			

Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	29	35
Wartość dofinansowania w złotych	12	139 869,62	150 000
TURNUSY REHABILITACYJNE			
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	205	220
Wartość dofinansowania w złotych	14	406 340	430 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY			
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	493	550
Wartość dofinansowania w złotych	16	887 707,88	900 000
PROGRAM „ AKTYWNY SAMORZĄD”			
Liczba świadczeń	17	38	45
Wartość dofinansowania w złotych	18	431 049,55	450 000
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI			
Liczba dofinansowanych imprez	19	6	5
Liczba niepełnosprawnych uczestników	20	169	160
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	21	37 320	30 864
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA-PRZEWODNIKA			
Wartość dofinansowania w złotych	22	0	0

5. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
-------------------------	---------------------------	----------------------

OGÓŁEM			
OGÓŁEM (działy)	1	14 856 361,73	15 985 321,65
W tym w budżecie OPS/PCPR	2	3 586 087,48	4 021 354,65
851-OCHRONA ZDROWIA			
85153-Przeciwdziałanie narkomanii	3		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	4		
85154- Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	6		
852 POMOC SPOŁECZNA			
85202-Domy pomocy społecznej	7	10 647 727,41	11 008 800
w tym: w budżecie OPS/PCPR	8		
85203-Ośrodki Wsparcia	9		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	10		
85205- Przeciwdziałanie przemocy domowej	11	17 000	22 000
w tym: w budżecie OPS/PCPR	12	17 000	22 000
85213- Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	14		
85214-Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	16		
85215-Dodatki mieszkaniowe	17		

w tym: w budżecie OPS/PCPR	18		
85216-Zasiłki stałe	19		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	20		
85218-Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	1 061 369,02	1 123 796
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	1 061 369,02	1 123 796
85219-Ośrodek Pomocy Społecznej	23		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24		
85220-Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	5 093
w tym: w budżecie OPS/PCPR	26	0	5 093
85228-Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	28		
85230-Pomoc w zakresie dożywiania	29		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	30		
85231-Pomoc dla cudzoziemców	31	9 500	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	32	9 500	0
W tym (z wiersza31):Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem(cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	33	9 500	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	34	9 500	0
85232-Centra Integracji Społecznej	35		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	36		
85278-Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37		

w tym: w budżecie OPS/PCPR	38		
85295-Pozostała działalność	39	4 316,07	4 618,65
w tym: w budżecie OPS/PCPR	40	4 316,07	4 618,65
853- POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ			
85311-Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	42		
85321-Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	536 967,77	630 000
w tym w budżecie dyspozycji OPS/PCPR	44	536 967,77	630 000
85324-Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	46		
85395-Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	800	800
w tym: w budżecie OPS/PCPR	48	800	800
854-EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA			
85415- Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	50		
85416-Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	52		
855-RODZINA			
85501- Świadczenie wychowawcze	53		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	54		

85502-Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	56		
85504-Wspieranie rodziny	57	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	58	0	0
85505-Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	60		
85506-Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	62		
85507-Dzienni opiekunowie	63		
w tym: w budżecie OPS/PCPR	64		
85508-Rodziny zastępcze	65	1 440 169,56	1 652 547
w tym: w budżecie OPS/PCPR	66	1 440 169,56	1 652 547
85510-Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	1 138 511,90	1 537 667
w tym: w budżecie OPS/PCPR	68	515 965,06	582 500

6. Powiat-Zadania PCPR- Piecza Zastępcza

W 2025 roku w 51 rodzinach zastępczych umieszczonych było 69 dzieci. Na terenie powiatu 5 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej realizowało indywidualny program usamodzielnienia. W powiecie funkcjonowało 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Troje dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej powróciło do rodziny biologicznej.

W 2025 roku w jednej placówce funkcjonującej na terenie powiatu bielskiego przebywało 11 dzieci, natomiast w 4 placówkach znajdujących się na terenach innych powiatów przebywało łącznie 6 dzieci pochodzących z terenu powiatu.

7. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny powiat bielski uczestniczył: w Programie MRPiPS pn.: Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, na łączną kwotę 130 290,72 zł, który objął 12 osób.

8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim w 2025 r. nie zlecało organizacjom pozarządowym w trybie działalności pożytku publicznego zadań należących do kompetencji powiatu.

9. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Wszechstronny i złożony charakter udzielanych świadczeń oraz wsparcia wymaga zatrudnienia odpowiednich specjalistów. W roku oceny, kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie liczyła 15 osób w tym: kadra kierownicza 1 osoba, pracownicy socjalni 1 osoba, pozostali pracownicy 13 osób. Spośród zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie pracowników 15 posiada wykształcenie wyższe.

10. Wnioski Końcowe. Rekomendacje

Ocena zasobów pomocy społecznej dla powiatu bielskiego za 2025 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom powiatu podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim zgłasza potrzebę wzmocnienia systemu opieki nad dzieckiem i rodziną przez promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu bielskiego w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe oraz popularyzowanie idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu. Istnieje konieczność utworzenia placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego na terenie powiatu bielskiego, w związku ze znacznym problemem umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Utworzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej wpisuje się w idee deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej.

Zakłada się podejmowanie działań służących aktywizacji społecznej, zawodowej oraz edukacyjnej osób marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności rodzinom i dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej, poprzez realizację programów Ministerialnych oraz projektów Unijnych.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim zgłasza potrzebę w zakresie poszerzania działań pomocowych w dziedzinie poradnictwa terapeutycznego i specjalistycznego. W ramach przeciwdziałania przemocy domowej zgłasza

się potrzebę cyklicznej realizacji Programu korekcyjno-edukacyjnego oraz psychologiczno-terapeutycznego dla sprawców przemocy domowej oraz prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla ofiar przemocy domowej.

Istotnie ważne jest wsparcie osób niepełnosprawnych, szczególnie osób młodych, które po zakończeniu edukacji powinny aktywizować się społecznie oraz zawodowo, uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach organizowanych m.in. w warsztatach terapii zajęciowej, jak również korzystać z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. W 2026 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim nadal realizuje Rządowy Program pt. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026.